

پازاریرتسی فی ۱۹ محرم سنہ ۳۲۷ وفی ۱۸ کانون ثانی سنہ ۳۲۵

جمعیت علمیہ اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

مذہب مسئول :
مکتب نواب مملکت لندن
کاپسلی منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درس عام لندن
توفاد مبعوثی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درس عام لندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

مندرجات :

ادبیات

ای ملنک وکیلری رحمی
تخسر عاطف

اعانة ملیہ نوان جمعیت معزہ سنہ . . مصطفی صبری
اهل اسلام وعلوم مصطفی عاصم
کوچک بردوشونجه کوچک حمدی
عدل واحسان حسین حازم

نسخہ سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوستہ اجرتیہ برابر)

ممالک اجنبیہ ایچون :
۶۰ ، ۱۲ فرانک
» ۳۰ ، ۶ »

استانبول ولایات ایچون :
برسنه لك ۶۰ غروش
الئی آبانى ۳۰ »

درج ایدلمیان اوراق اعاده اولتماز

قادرلر مزه :

اکثر مقالاتہ آیات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارہ آلنہرق رعایتسز لکده بوللمیسی رجا اولنور

درسعات

احمد ساق بك مطبعه

کوچک بر دوشونجه

سیاست شرعیه و مدنیّه غایب سیله علما، اسلامک موقع اجتماعیلری و وظیفهٔ اساسیلری و نوع بشرک وبالخاصه مسلمانلرک احوال حاضرهلری نقطهٔ نظرندن بعض شیر یازدمق ایسترم . فقط کول هر سوزده هر کاله مبدأ اولندن باشلایه رق بیان مطالعہ ایتک هوسنه مغلوب اولدینی ایچون غایه مقصد اولق اوزره نظر اعتباره آلدیقم خاصه علمهک نظام عالمده کی تقدم طبیعی بزی اودارتمده اداره کلامه سوق ایتدی وشوبله دوشونمکه باشلادم :

هر درلو کالات عالیه وصفات جاییلهک مبدأ علمیدر . نفس علمک بر کال بشری واذواق علمهک شایان اعتنا بر سعادت انسانیه اولدینی چوقدن بیلنمش بر قضیه اولقله برابر علم دنیلن خاصه قدسیهک مبدأ کالات عالم اولدینی بوکون بیله لایقته تقدیر ایدیه مامشدن . اگر ایلش اولسیدی هیچ برکسه آک تحصیل واکتسابنده ، آندکی اذواق نا متناهیکن سیرو تماشا سنده اظهار کسل ویا ابراز قناعت ایدمزدی . «روح نقیض علم و معارفدر» دیه کاسه کردونی چیکالاتان ترانلر . غلغللر هر کسک صباخ عبرتنده برلشیر وکشدیلرینی ارباب علم عد ایدنلردن بر قسمی نظام عالمک علمسز حصولتی بر وجهله قبول ایدمزدی .

فقط علم دنیلن خاصه یعنی کرک بر ذریه و کرک هیئت عمومی کائناتی صاحبنه کشف و تخیل ایتدیره بیلیمکه ماهیتی بشقه لشمیان قوهٔ عالمه ، ابعاد کائناتی نا مکشوف بر صفحهٔ جیبی به ترسیم ایدوب طوران آیینهٔ انطباع هیچ شبهه کوتورمزکه موجوداتک کندپسندن بشقه اقسامنه طریماً حاکمدر . جهالت نه دیرسه دیسون علم مبدأ کالات علمدر .

شوقدترکه صفت علم حیات ایله قائمدر . حیات هر هانکی فلسفه ایله تحلیل ایدیلرسه ایدلسون وجودک

بر تخیل مخصوصیدرکه عام و ادراک ایچون لازم اولان امکان واستمدادی تئیه ایدن بر خاصیت اولدیغیچون علمک موقوف علیهدر . وجودک بر تخیل مخصوصی دیدیکمزدن منفهم اوله جنی وجهله حیاتده وجوددن سوکره تصور اولته بیلیر . بناءً علیه قدیم حادث ، ازلی ابدی ، ذاتی عرضی هر نوع کالاتک امهات تجلیسی شو امور ثلثه مرتبهدر . وجود ، حیات ، علم

بونلرک کندو حقیقتلرینی تفسیر و ایضاح ایچون هر هانکی بر ارباب علم وفن کسندی نقطهٔ نظرینه کوره بیسان مطالعه ایدرسه ایتسون بالنتیجه نه قدر اختلاف افکار حاصل اولورسه اولسون شو مبانی ثلثهک مرتبهٔ ذاتیهلرینی تسلیم ایتمکه ارباب عقل اتحاد ایدر .

بونلره جوهر عرض ، حرکت ، سکون ، خارجی ذهنی نه دینلیرسه دینلسون . مراتب حقیقهلری اوزره شؤنات کلاک روح الروحیدر .

هیچ بر عقل سلیم تدمده حیات موت وجودده عام وجهله کال قبول ایدمه بیکسندن ولواک عادی معناسیجه کال و ترقی فرض ایدیلن بریده وجود و حیات و علم ویا بونلرک هیئت مجموعه سندن منبع بر اثر آرامق هم طبیعی وهم منطقیدر . عالمده موالید ثلثه بی تفریق ایدن حد فاصللرک اک مؤثری بونلر اولدینی کبی موالید ثلثه دن هر برینک انسانی آره سنده کی نسبت ومثلاً حیوانات سائرله ایل انسانلر بیتنده کی تفاوت مبانی ثلثه مذکورده دن درجهٔ مظهریتلرله متسلازم اولدیغندن کالات انسانیهک فلسفهٔ قوامی دخی بونلر اوزره مؤسس اولمشدر .

دنیه بیلیرکه اهل تئلی اتحادده اهل توحیدسی اختلافه دوشورهن عامل ینه بومور ثلثهدر .

صفات ثلثه مذکوردهک عالم خالق وامرده کی اهمیتی وجه مشروح اوزره اولنجه هر اوجنسک یالکدن بالاتر دکل بیلکه بالذات محل تجلیسی اولان حتی بو تجلیده

عمر یلر نده کی حوایج ضروریه نك استحصالی اتخاذا
ایتمش بتون ، املاز سعلر ییوب ایچمك كچی مقاصد
ضروریه به معطوف بولمشدر . بونلر یشامق ایچون ،
یمك یمك ایچون جدال حیاتی اقتحامه نصب نظر
ایتمشلفر و فقط نه ایچون یشاد قلیری . بیله مامشدرلر .
(انهمی الاحیوتنا الدنیا نموت ونحی وما یهلكنا الا
الدهر) دیمشلفر کیمشدرلر .

دیگر بر جمعیت اولمشدرکه غایه املازلی لئانذ حصیه
واذواق شہواتیہ لری نك استکمالنه مصروف اولمشدر
یرلر ایچملر ذوق وصفا ایدرلر آمال سفاهت الیه متسلی
اولمق ایستلر ، ذرهم یا کلاوا ویتعموا وبلههم الامل فسوف
یعلمون .

جمعیت اخیروی اولورکه غایه ، مساعیسی بسر و غنی ، ثروت
وسامان ادخارینه منعطف اولور . وادخار ایتمشدرکی
ثروت ایچون هیچ بر غرض صحیح بسایه مزملر . حق
نفسان ثروت قورقوسیلہ لئانذ نفسانیہ یدہ او قدر میل
ایده مزملر (والذین یکتزذن الذهب والفضة ولا یفتقرونها
فی سبیل الہ)

جمعیت وارددرکه بر درجه ایلر ولیوب اموال ولذات
وشہواتک او قدر شایان پرستش اولمدیفتی و آنحق
مدار حیاتک انسانلر آرمشده کی مرتبہ شہرت ، درجہ
عظمت ، علویت اولدیفی وبو وجہله نام و نشان براقق
لازم کندیکتی قبول ایدرلر . (تلک الدار الاخرہ نعيمها للذین
لا یریدون علوا فی الارض ولا فسادا) ینہ بر جمعیت وارددرکه
مقصد مطلقاری مقاصد سالفدن برینہ منحصر اولموب
جمله سنی اقتطافه حالشتمق اولمشدر .

یعلمون ظاہر امن الحیوة الدنیاوهم عن الاخرہ هم غافلون
انسانلر ایچنده وجود و حیاتندن غافل بر شخص
تصور ایدیلہمز . بونک ایچوندرکه بونلرک لوازم ضروریہ سی
هرکس ایچون بر جنبایش سعی وعمل تولید ایدر فقط
وجود و حیاتک قیمت حقیقیہ سبلہ حیات جمعیٹک لوازم

ایدرک ایدہ بیلدیکی مبدأ اولہ بیلہ کالده مسابقہ ایتمک
جراثیمہ قدر یلتمشمدکن کبری قالمیان عالم بشر صفات
علمیہ سنی کشف حقائق اتخاذا ایدرک اولو وجود
وصلاحیت وجودی ، ثانیاً حیات وصلاحیت حیاتی
ثالثاً علم وصلاحیت علمیہ سنی طانیدقندن صکرہ قوہ
علمیہ سنک بابالذات ویاالتلقین کشف و تاقی ایدہ چکی
صلاحیات سائر مسنہ انتقال ایدرک بر طاقم کالات مستقبلہ نك
بی تحریرسندہ طولاشیر ، وبتون افعالی اکاکورہ تنظیم
ایتمک چالیشیر . وبو تنظیمی اعتقاد ایدرک اخلاق
ایدینیرسہ اومدیفی اولمشہ بیلہ البتہ برکمال وترقیہ مظهر
اولور . افراد بشر اجزای سائرہ کائنات کچی نه قدر
متفاوت اولورسہ اولسون جنس ونوعنه غاند شئون
کال ونقصانندن حصہ مند اولہ بیلہ چکی جهتہ کالات بشرک
اساسی نوعده یعنی جمعیت بشریہ ده آرامق لازم کلیر .
انسانلر ده کالات شخصیه لری نك صلاحیت نوعیہ ایچریشده
تحریری حسنک انکشافی آتله برحس مدینت وحس
اجتماعی برامشدرکه بنہ باجمله اختلافه رغماً مساعی بشریہ
بیایر بیلیمز بو حسک اوکنده قوشوب کیمشدهدر .

کالات بشریہ بی صلاحیت نوعیہ لری اوزره ارایہ بیاملرہ ،
ایچون علم اجتماع بشر غریبلرک ایدہ نه رال دیدکلی
غایہ مطلق تعیین و هیئت اجتماعیہ نك هدف سیرینی او
نقطه یه توجیه ایتمکده مشغول اولور .

اشخاص مختلف مختلف غایہلر ، مقصدلر تعقیب
ایده بیایرلر سده اصل علوم اجتماعیه مدنیہ غایہ اولہ بیلہ چک
فکر عمومی بتون بشرہ متعلق اولمق لازم کلیر .
حال بوک بو خصوصده مالی واقوام وجود و حیات و علم
صفات جلیله سنده کی مظهریت وصلاحیتلری نسبتده
مختلف غایہلر تعقیب ایتمشلفر و حالا ایتمکده درلر . بونک
ایچوندرکه عالمده هنوز بر مدینت عمومیہ بشریہ تأسس
ایده مامشدر .

جمعیت اولمشدرکه غایہ مقصد اشخاصک حیات

فیکر اخوت بخومیه نیک استقراریه جمعیت نوعیه بشریه نیک
تکاملیدر .

غریب بلبل قرون ماضیه نیک وراثت علمیه سنی بحق
احرازه چالشه قد و کوندن کونه فلسفه طبیعت ایچنده
یو اولان مقصد اولوب افراد بشرک حق وجود و حق
حیات و صلاحیت علمیه سنی حقوق طبیعییه اساس اتحاد
ایده رک نوع بشره بدخی مار الذکر حقوقک توالی
مستقبله سندن مرکب متسلسل و کندی تعبیر لنجه ابدی
بر حیات مستمر قبول ایتش و بو حیات ابدیده نوع
بشرک تکامل و ترقی سنی غایه مدنیت کورمکده بولنشدرکه
افراد و اشخاصک مقاصد علم و معانی هب بو نقطه
توجیه اتمک و باجمه علوم و فنونی بو غایه خادم قیلدق
آنلرک تکامل حاضر لری اولمشدر .

وجود و حیات شخصی حیات نوعینک اساسی تشکیل
ایلدیکی و هر شخص کندی حق وجود و حق حیات
و حق سعادته هر شیدن زیاده پرستشکار بولندینی جهته
ونک نتیجه طبیعیه سی اولوق اوزره هر بر شخصک نفسنه
ملایم بیلدیکی شی آرزو و طام و بو آرزوسنه مزاحم
بولنارمه حدت و غضب اتمک صلاحیتده اولمی و بناء
علیه هر وجود و حیاتده بر حس آزادیکی بولنسی ضروری
اولمغه ایشته بو حسه لیبرته « حریت » نامی و یربارک
حق حیاتک الک برنجی رکنی عدایدلشددر .

فقه اسلامده بیان اولندینی وجهله انسانلرده کی
بو حس آزادیکی دائماً متجاوز و هر وجهله مائل اتساع
بر خاصیت اولدینی و هله قوه علمیه کی قبض و بسط
نسبتده تاثیر مخصوصه سندن بشته رشنی طایفامغه
مستعد بولندینی نقطه نظر دین حریت شخصییه علی حالها
بر اقبال و یرده جک اولورسه بر حیات شخصی حیات عمومییه
غایه اتمک سوداسنه دوشورک تحکم و نغاب و استبداده
بر حقو زمان اولدینی کبی - تشبث اتمکده باشلا بجهندن
و حیات نوعینک حیات شخصیده اندراجی دیمک ایسه

اساسیه سنی تقدیر ایده بیلن و الحاصل قوه علمیه سی
دکری قدر تنویره مقتدر اولانلر دائماً نوع بشرک
اقلی تشکیل ابدلکشددر . ایسته مثیلاً ذکر ایدیان
جمعیت سابقه و بوناره مقدس اولانلر ادراکات بشریه نیک
اک ابتدائی صغیرلرند قلمش و شرایع الهیه نیک تلقینات
حقیقه سبیلده تربین وجدان ایده نامش اولدق لردن
مرتبه حیوانیه دن ایلری کیده مامشدر . قرون اولی
و وسطی ده جمعیت بشریه آره سنده کی مجادلات خونریزانه نیک
هان قسم اعظمی هب بو کبی مقاصد سافه و جهالت
فاحشه نیک تاثیراتیه حصول بولش اولدینی کبی مع التأسف
هیئت بشریه بودرک لردن هنوز قورنیه مامشدر .

نوع بشر قرون ماضیه سنک بر اقبش اولدینی آثار و افکاره
هیئت مجموعه سیله وارث اولورق آنلری عقول حالیه
لرینه بی دربی ضم و علاوه اتمک مزینشده مظهر اولمغه
باشلا دینی دورلردن اعتبار اساساً حجت علمیه بر سلسله
متزاید تشکیل اتمک و قرون متقدمه فطره و فطنه
و یا الهام و اکتساباً میدان نبوت کان انوار علمیه نیک
قدرتی بیلرک و هر کون (لایورک لی فی صیحه لم ازدد
فیها علماً) سرنشده توفیق حرکت ایلرک حاصل ایتد
کاری کالات عالییه سنده سلسله کالاتک ماضی و حال دین
زیاده آتی و استقباله متوجه بولندینی تقدیر ایلرک
باشلا مشرلر افکار بشریه بی بر خاصه مقناطیه ایچیریلنده
حالدن ماضیه ماضیدن استقباله طوغری برقی جولانلر
سبایو سیرانلره طالب یرمشدر .

بوکون مزیت علمیه و یرین اهمیت سبایه سنده
مدنیت و اجتماعاتک بو وجهله بزرگه حقیقه طوغری
تقریب ایدلرکه اولدینی کوریلور ایسه ده بونلر بنه
صفحات علمیه منحصر و بناء علیه فعل و عماله بحق
اقتران اتمکدن قاصر کوراکمدر .

حال حاضرده مدنیت غریبه ده تمیز ایدیلن ایده
زه رمال حیات بشرک سلامت و سعادت و بین البشر

ایستدگی و حق حیانتک استلزام الیه کی ادواق بی انتباه مجلوباً متایل بولسان حریت شخصیه سنی تضییق ایدرک بتون مساعیسی بر حیات نوعی مستقبلک استکمالی مقصدیله صرف ایتمک کافتنه عبور طوموسی و مجموع سبی و عملی بر سرمایہ داره یوز غروش قازاندبران بر عملک قرق باره اجرت آلمسندن دها نسبتسز بر نعمت جزئیة موقتہ الیه مبادلہ به رضا داده اولمسی اوپله بر فداکارلقدردک بوفدا کارانک افغانه علت اولق اوزره اورتمه آتیلن فکر اخوت یالکیز فکر اخوت بونی مأمین ایدمیه چکی کی فکر عادلده بونی بسبتون جرح ورد ایتمکده بولنه جفندن مدنیت غریبه نک غایه سی بر مایوسیت مطلقه ایچنیده بوغولوب قالمقده و بو نکته لری فرق ایدہ جک درجہ ده قوه علمیه نک ازادی ایه افراد بشره کون بوکون ساعت بوساعت دیدیرتمک سبب اولقمده درک بارس مدینتده فرانسز علمانی بیله تهلیکة مستقبله بی قبول ایستدیر مکده بولنان احوال باطنه ایشته بوغایه لک نمره سیدر .

شوقدر که مدنیت غریبه وجود حیات علمک قیمت حقیقیه سنی کالات بشریه کی تأثیرات مهمه سنی تقدیر ایتمش اولدندن ترقیات علمیه سوداسی کندیسنی بو مایوسیت مطلقه مجراسندن بالتخلیص مبدأ اولک دها واسع فیض ایجادی قبول ایستدیروب هر فرد بشرک بر حیات ابدی ساحه سنی انتقالی تجویز ایستدیر مکده روح بشری مستعد و مشتاق اولدینی غایه به طوغری سرق ایتمک ککرکدر . ولشاه لهدیکم اجمعین

کوچک حمدی

نوع بشرک خطوه اندراسی دیمک اوله جفندن حریت شخصیه بر مکلفیت عمومیه الیه قید ایدرک هر شخصه علی السویه تقسیم ایتمک لزومی آکلا شامشدر .

ایشته حریت مساوات اخوت عمالت قانوناری بو فلسفه دن انعامات ایتمش اولوب حریت حریت دیه یاد اولسان بو حق مبدل اساس اعتباریله معنای حریتی اطلاق دیمک اولوب بلکه اطلاق یوز طوتان حریتلری محو ایدوب کعبیه تقیید و تمیه اشخاص بشرک کیتی نسبتده تعمیم ایتمک دیمک اولمشدر . و بو موازنه الیه بین البشر فکر اخوت یعنی فکر تعاونی تأسیس و تزئید و بو رابطه سایه سنده حیات نوعینک استبقاسنه و پی در پی کالات و سمدات استقبالیه سنی حاله فی غایه مدنیت اولمش و بویه اولدینی حاله مدنیت غریبه کندی غایه لرینه مزاحم ظن ایستدکاری جمیات مدنیه و سیاسیه به قارشی غضب و نفرتدن قورتلیموب کندی حریت قومیه و نوعیه لرینی قوام مذکورہ و بالخاصه اقوام شرقیه بطوغری اطلاق ایستدیر مکدن وارسته قالمشدر . مدنیت غریبه غایه سنی کوم مفروض اولان حیات نوعیه کی سمداتدن افراد بشرک هر رینه حصه دوشه . بیله سی مشکوک و بلکه عکس ثابت بر قضیه اولدیندن بوکون غایه مدنیتده برخطوه دها آتمق و حصه افرادک درجه شعولی توسیع ایتمک عزم وفکری حصول بولهرق سوبالیستلر ظهور ایتمش و سمدات بشریه ده مأمین مساواته مساعی اولمده بولنمش اولقله بر طرفدن نوع بشرک حیات متبلساندکی سمدات کامله و مستقبله ایچون سبی ایتمک کافتنه قارشی او سمداتدن هر فردہ ولو متساویاً اسابت ایدہ جک اولان حصه نعمتک پک جزئی و پک موقت اولمسی دیگر طرفدن حق حیات شخصینک حریت شخصیه کوستردیکی قابلیت انساع بو کافتنه و نعمتک نسبتسز لکنه غیر متحمل کورونمکده در . چونکه بر شخصک قوه علمیه سنی کشف و تصور